RECONCEPTUALIZAREA PREGATIRII UNIVERSITARE REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII:UTILIATE , PRINCIPII SI STRATEGII DE ELABORARE

FORMAREA PEDAGOGICA A UNIVERSITARILOR

TIMISOARA 11-12 DEC 2025

ADRIAN OPRE

UBB

Opre, A. (2025, 11–12 decembrie). ***Reconceptualizarea pregătirii universitare: Rezultatele învățării—utilitate, principii și strategii de elaborare*** **[Prelegere plenară]. Conferința CDA 2025, Timișoara, România.**

TEME ABORDATE

I. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE

II. UTILITATE ȘI PRINCIPII

III. ELABORARE (SCRIERE)

I. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE

A. DEFINIREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII
B. RELAȚIA OBIECTIVE – RÎ – COMPETENȚE

A. Definirea rezultatelor învățării

Rezultatele învățării (RÎ):

Conform **European Qualifications Framework** (***EQF)***, *2017:*
Enunțuri care **se referă** la ceea ce:

cunoaşte,
înțelege,
este capabil

să facă un cursant/absolv. la terminarea unui proces de învățare
Sunt definite/elaborate sub formă de:

- ✓ **cunoștințe** — **Știu**
- ✓ **abilități (skills)** — **Pot**
- ✓ **responsabilitate și autonomie** — **Sunt**

B. Relația obiective – RÎ – Competențe

a. Obiectivele:

- se referă la **intențiile** de predare ale CD
- indică mai degrabă conținutul general și direcția unității de învățare, și nu reflectă rezultatele așteptate
- sunt mai degrabă focalizate pe procesele de predare-învățare decât pe produsele învățării

Favorizeaza- Paradigma centrării pe cadrul didactic/proces

b. Rezultatele învățării:

RI – ce poate efectiv să facă absolv. la finalul unei secvențe de învățare

Paradigma centrarii pe student/pe rezultate – ne constrânge să operăm cu RI (Bologna, 1999)

EXEMPLU

Obiectiv (Intenție didactică)	**Rezultat al învățării**
„Studentul va trebui sa prezinte noțiunile de bază despre atașamentul anxios”	„Studentul corelează caracteristicile atașamentului anxios cu comportamente observabile în relații interpersonale”

c. Competențele

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații concrete de muncă

RÎ – aproximează competența, dar în alt context

II. RÎ: UTILITATE ȘI PRINCIPII DE ELABOARE

A. UTILITATEA

A. UTILITATEA

Rezultatele învățării contribuie la:

1. Asigurarea:
coerenței
compatibilității
calității
transparenței

} **calificărilor și ocupațiilor**

2. Reducerea discrepanțelor: oferta universitară și cererea angajatorilor

3. Internaționalizarea învățământului superior

4. **Mobilitatea** pe piața muncii și creșterea **angajabilității**

DIN PERSPECTIVA EVALUĂRII CALITĂȚII

Unele sisteme de asigurare a calității analizează comparativ **aplicarea RÎ:**

a. la momentul definirii (**RÎ intenționate**)

(ex, Fișa disciplinei)

b. la momentul implementării (**RÎ implementate**)

(ex, strategii did. si eval formative pe parurs

c. la momentul evaluării finale (**RÎ evaluate**)

B.PRINCIPII DE ELABORARE

CONFORM GHIDULUI ECTS (2015)

- Sunt **formulate** de către **personalul didactic** (cu implicarea studenților și a altor părți interesate);
- Pentru a facilita evaluarea – trebuie să fie **verificabile**;
- Rezultatele învățării (RÎ) **trebuie** să poată fi **atinse** în cadrul volumului de muncă specificat;
- RÎ trebuie să fie **aliniate** cu activitățile de predare-învățare, si metodele de evaluare;

III. ELABORAREA (SCRIEREA) RÎ

SCRIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII (RÎ)

La scrierea rezultatelor învățării:

a. **Verificăm** dacă ocupația este **prezentă** în COR/CNC/ISCO/ESCO

b. Pentru fiecare **ocupație** se identifică **lista de competențe** din: COR/CNC/ISCO/ESCO/

c. Fiecare competență se descompune în *elemente componente care reflectă calificarea și care pot fi transpuse în* **rezultate ale învățării** distincte

ISCO – International Standard Classification of Occupations
ESCO – European Skills, Competences, Qualifications and Occupations

PIAȚA MUNCII/ANGAJATORII
SOLICITĂ COMPETENȚE - POST

- **Competența** reprezintă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă.

Oferta educațională
(universitara)

formulează rezultatele învățării, concordante cu competențele solicitate de piata muncii

SCRIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII (RÎ)
LISTĂ DE VERIFICARE:

RÎ trebuie să fie:

- **consonante** cu scopul/obiectivele programului de formare;
- **realizabile** în raport cu volumul de muncă și cu timpul alocat;
- **evaluabile** (observabile și măsurabile)
- **concordante** cu strategia de evaluare adoptată

SCRIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII (RÎ)
LISTĂ DE VERIFICARE:

Recomandări CEDEFOP (2017):

- să fie formulări **scurte** (max. 1000 caractere si ușor de înțeles)
- să fie folosită o **structură și sintaxă predefinite**
- să fie susținute de o **terminologie standardizată**
- să includă **verbe de acțiune** (preferabil un singur verb)
- să reflecte un anumit nivel de **complexitate și relevanță !!!**

(***CEDEFOP*** – *Centrul European pentru dezvoltarea educației și formării profesionale)*

COMPONENTE ÎN SCRIEREA ENUNȚURILOR RÎ

Componente ale RÎ:

- **persoana care demonstrează rezultatul învățării**
  studentul/absolventul

- **tipul performanței așteptate (indică nivelul de învățare – prin verb de acțiune)**

- **domeniul de manifestare a performanței (ce obiect și ce scop are acțiunea)**

- **contextul de manifestare a performanței (unde este relevantă social/ocupațional)**

Absolventul aplică metode de consiliere școlară pentru elevii aflați în dificultate

EXEMPLE ȘI APLICAȚII

Repere oferite în manualul CEDEFOP (2022) de definire, scriere și aplicare a rezultatelor învățării, disponibil la adresa:

https://www.cedefop.europa.eu/files/4109_en_0.pdf

EXEMPLE

Structura de bază a rezultatelor învățării			
Trebuie să se refere la **student/ absolvent**	Trebuie să folosească un **verb de acțiune** pentru a semnala nivelul de învățare urmărit	Trebuie să indice **obiectul** și **scopul** învățării anticipate	Trebuie să clarifice **contextul** ocupațional și/sau social pentru care este relevantă calificarea
Exemple			
Studentul/ Absolventul	identifică	…factorii de risc și de reziliență…	…de la nivel individual și de grup, în vederea proiectării unei intervenții psihologice.
Studentul/ Absolventul	face diferența între…	…efectele asupra mediului…	…pe care le au gazele de răcire utilizate în sistemele de refrigerare.

Sursa: CEDEFOP, 2022, https://www.cedefop.europa.eu/files/4109_en_0.pdf

MATRICEA
RIGOARE – RELEVANTA

WILLARD DAGGETT

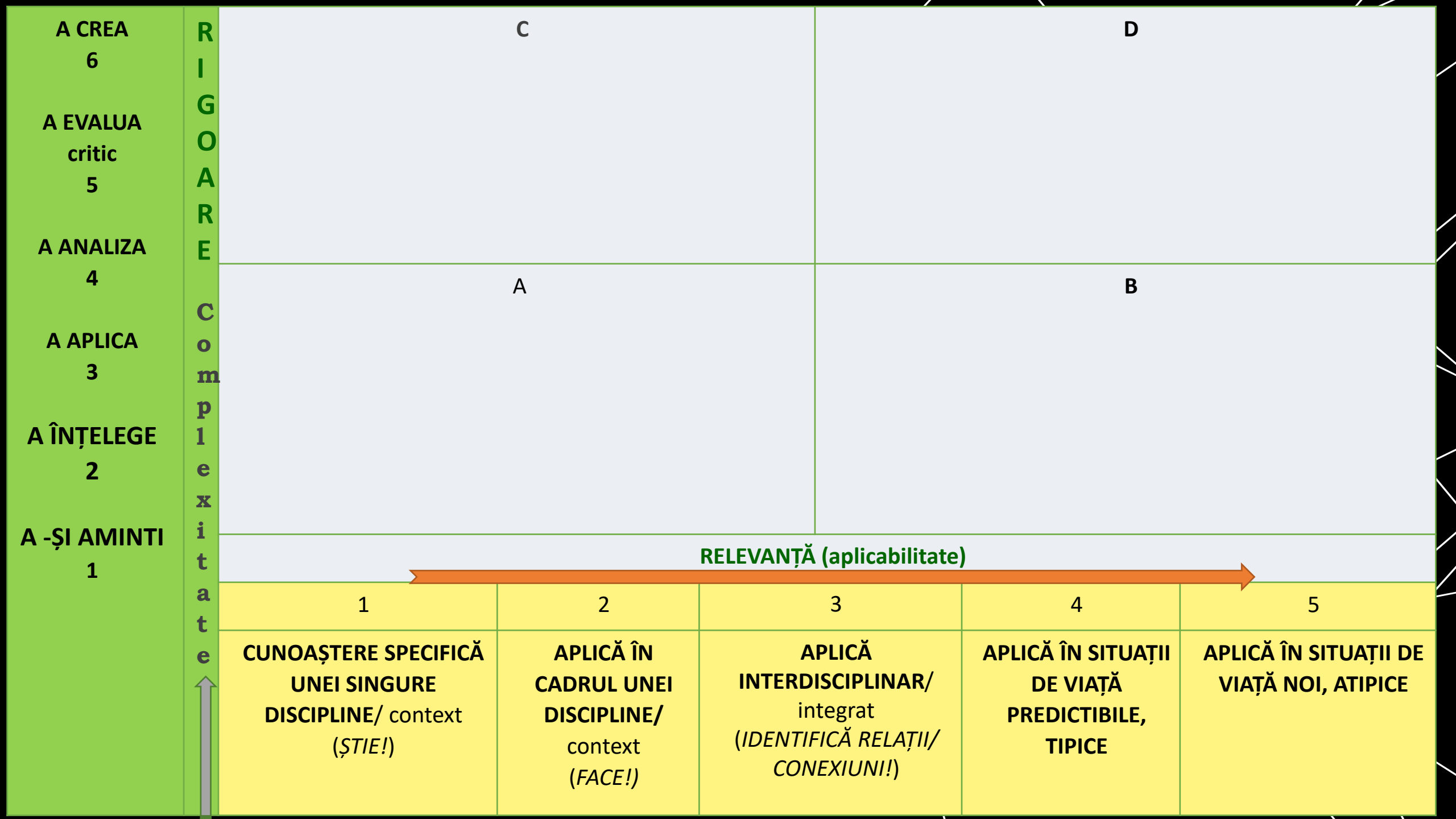
A CREA
6
A EVALUA
critic
5
A ANALIZA
4
A APLICA
3
A ÎNȚELEGE
2
A -ȘI AMINTI
1
RIGOARE
Complexitate
C
D
A
B
RELEVANȚĂ (aplicabilitate)
1
2
3
4
5
CUNOAȘTERE SPECIFICĂ UNEI SINGURE DISCIPLINE/ context (ȘTIE!)
APLICĂ ÎN CADRUL UNEI DISCIPLINE/ context (FACE!)
APLICĂ INTERDISCIPLINAR/ integrat (IDENTIFICĂ RELAȚII/ CONEXIUNI!)
APLICĂ ÎN SITUAȚII DE VIAȚĂ PREDICTIBILE, TIPICE
APLICĂ ÎN SITUAȚII DE VIAȚĂ NOI, ATIPICE

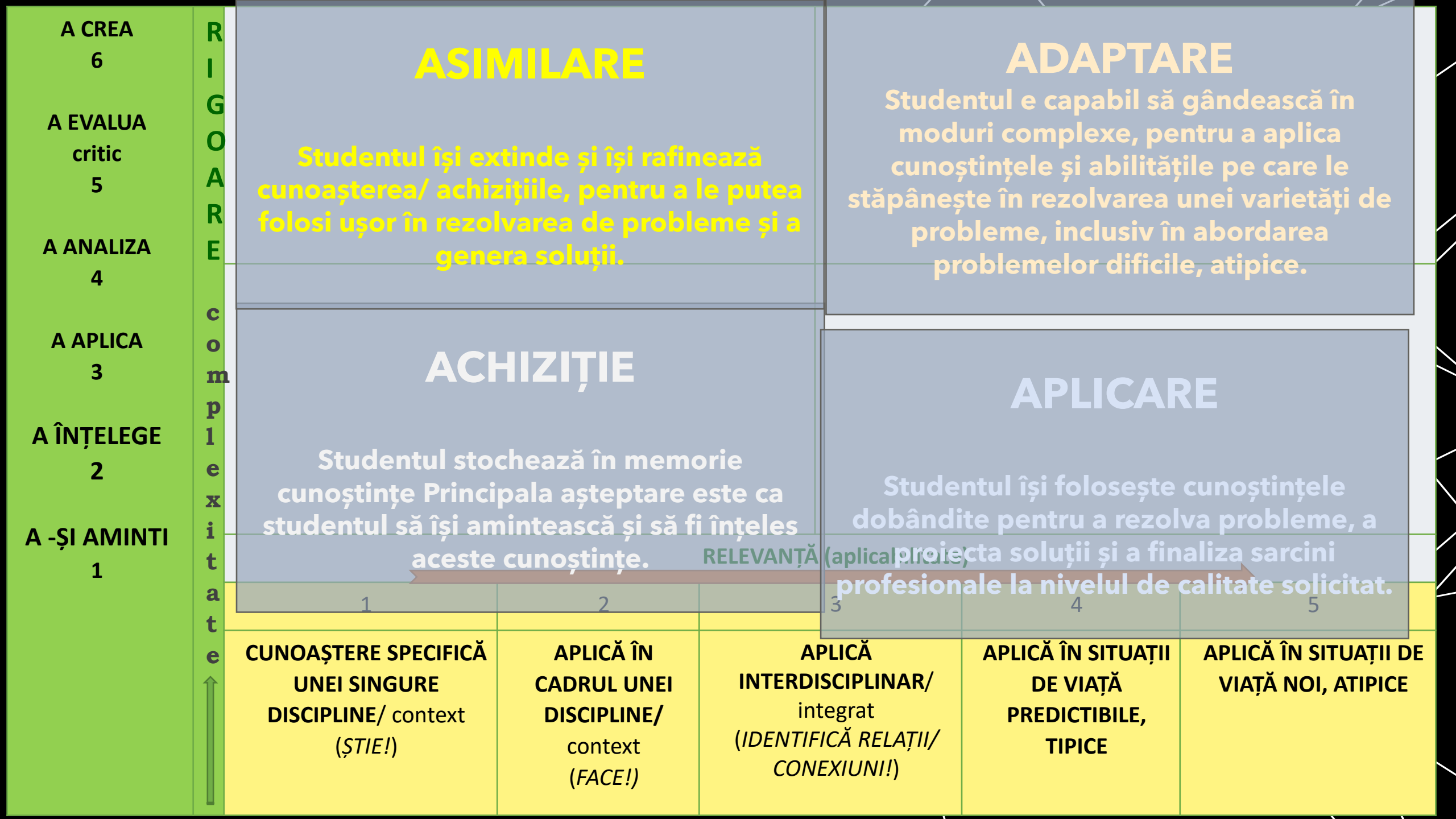
A CREA
6
A EVALUA
critic
5
A ANALIZA
4
A APLICA
3
A ÎNȚELEGE
2
A -ȘI AMINTI
1
RIGOARE
complexitate
ASIMILARE
Studentul își extinde și își rafinează cunoașterea/ achizițiile, pentru a le putea folosi ușor în rezolvarea de probleme și a genera soluții.
ADAPTARE
Studentul e capabil să gândească în moduri complexe, pentru a aplica cunoștințele și abilitățile pe care le stăpânește în rezolvarea unei varietăți de probleme, inclusiv în abordarea problemelor dificile, atipice.
ACHIZIȚIE
Studentul stochează în memorie cunoștințe Principala așteptare este ca studentul să își amintească și să fi înțeles aceste cunoștințe.
APLICARE
Studentul își folosește cunoștințele dobândite pentru a rezolva probleme, a proiecta soluții și a finaliza sarcini profesionale la nivelul de calitate solicitat.
RELEVANȚĂ (aplicabilitate)
1
2
3
4
5
CUNOAȘTERE SPECIFICĂ UNEI SINGURE DISCIPLINE/ context (ȘTIE!)
APLICĂ ÎN CADRUL UNEI DISCIPLINE/ context (FACE!)
APLICĂ INTERDISCIPLINAR/ integrat (IDENTIFICĂ RELAȚII/ CONEXIUNI!)
APLICĂ ÎN SITUAȚII DE VIAȚĂ PREDICTIBILE, TIPICE
APLICĂ ÎN SITUAȚII DE VIAȚĂ NOI, ATIPICE

A CREA 6 **A EVALUA 5** **A ANALIZA 4** **A APLICA 3** **A ÎNȚELEGE 2** **A-ȘI AMINTI 1**	**RIGOARE** **complexitate**	**ASIMILARE** **C** **aplică, construiește, demonstrează, prezintă, oferă o soluție, interpretează, modelează, operează, produce, pune în relație, ordonează secvențial, rezolvă, are o opinie argumentată, explică, detaliază implicații, identifică relațiile cauză-efect, scop-mijloace**		**ADAPTARE** **D** **adaptează, argumentează, compune, creează, descoperă, explorează, formulează, inventează, modifică, planifică, anticipează, prioritizează, propune, ierarhizează, recomandă, predă**		
		ACHIZIȚIE A numește, spune pe de rost, prezintă, descrie, definește, indică, arată, identifică, repetă, exersează, enumeră, își amintește, ilustrează, demonstrează		**APLICARE** B **analizează condițiile, categorizează, citează, clasifică, concluzionează, dezbate, apără, prezintă schematic, diferențiază, discriminează, explică, exprimă, generează, judecă, justifică, demonstrează, investighează, studiază, rezumă**		
		RELEVANȚĂ (aplicabilitate) →				
		1	2	3	4	5
		CUNOAȘTERE SPECIFICĂ UNEI SINGURE DISCIPLINE/ context (*ȘTIE!*)	**APLICĂ ÎN CADRUL UNEI DISCIPLINE/ context (*FACE!*)**	**APLICĂ INTERDISCIPLINAR/ integrat (*IDENTIFICĂ RELAȚII/ CONEXIUNI!*)**	**APLICĂ ÎN SITUAȚII DE VIAȚĂ PREDICTIBILE, TIPICE**	**APLICĂ ÎN SITUAȚII DE VIAȚĂ NOI, ATIPICE**

ÎNTREBĂRI ȘI DISCUȚII

VĂ MULȚUMESC